

VARIO JAARVERSLAG 2022

Voorwoord

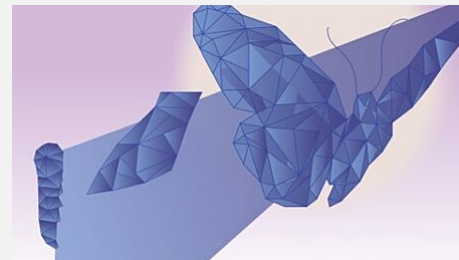
Evaluatie 2017-2021

Adviezen 2022

Impact

Colloquium

**Internationale
werking**

Over Vario

Voorwoord

In januari 2022 vierde VARIO zijn 5e verjaardag. VARIO heeft dit moment aangegrepen om zijn werking en impact grondig onder de loep te nemen via een externe evaluatie.

VARIO finaliseerde twee adviezen op eigen initiatief. In mei publiceerde VARIO zijn 'Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen'. Een kwantitatieve analyse van de vrije (bottom-up) en thematische (top-down) Vlaamse middelen voor O&O, en de evolutie daarvan gedurende de laatste jaren, onderbouwt het advies. In juni was er het advies rond 'Buitenlandse private investeringen in O&O en kennisintensieve productie'. Dit advies is brandend actueel door de energiecrisis, onze tanende concurrentiepositie en de vrees voor een groene handelsoorlog tussen Europa en de VS na de Inflation Reduction Act. Daarnaast was er ook het advies 'Beleidsplan wetenschapscommunicatie 2022-2030' op vraag van de toenmalige voogdijminister Hilde Crevits.

VARIO publiceerde ook externe expert-rapporten m.b.t. IPCEI die strategische analyses van vier waardeketens omvatten. Deze rapporten vormen het sluitstuk van een trilogie rond IPCEI, die begon in 2020. Deze rapporten, maar vooral het VARIO-advies met afwegingskader, blijven relevant voor de aan de gang zijnde discussies over verder versoepelen van de Europese staatssteunregels en hoe daar als kleine regio met beperkte middelen mee om te gaan.

Op het colloquium in november gaf VARIO de aftrap van een nieuw adviestraject rond Transformatief Innovatiebeleid. Hoe moet ons toekomstig innovatiebeleid er concreet uitzien om maatschappelijke transitie te versnellen? Internationale topsprekers brachten interessante inzichten, maar stipten nog heel wat vragen en uitdagingen aan. Onzekerheid hoort duidelijk bij de transitie van oude naar nieuwe maatschappelijke systemen.

Inspiratie-studiereizen om de horizons te verruimen en adviezen te onderbouwen zijn stilaan een 'good practice' van VARIO geworden. In november bezocht VARIO tijdens een tweedaagse de Eindhoven HiTech Campus. Het hoogtepunt was het bezoek aan ASML, met zijn uiterst innovatieve chipmachines een cruciale rader in de wereldwijde productie van chips en leverancier aan onder meer chipreuzen TSMC, Intel en Samsung.

Details over de VARIO-evaluatie, de VARIO-adviezen, de impact en de VARIO-activiteiten vindt u verder in dit jaarverslag.

Lieven Danneels
VARIO-voorzitter

VARIO evaluatie 2017-2021

Na zijn eerste vijf werkjaren (2017-2021) vond VARIO het tijd voor een kritische reflectie om zijn werking en impact te optimaliseren. Hiervoor liet VARIO in 2022 op eigen initiatief een evaluatie uitvoeren door een externe evaluatiecommissie: Françoise Chombar (voorzitter Raad van Bestuur Melexis en STEM-platform), Koenraad Debackere (KU Leuven en voorzitter KBC Groep), Caroline Ven (CEO pharma.be), Pierre Verdoodt (expert beleidsevaluatie departement EWI) en Ward Ziarko (lid-rapporteur, voormalig Belspo) o.l.v. professor Luc Soete (Universiteit Maastricht).

”De onafhankelijkheid van VARIO is zijn belangrijkste sterkte. Het staat ook garant voor kwalitatieve en originele adviezen.”

Uit de evaluatie blijkt dat VARIO bij het werkveld gekend en zichtbaar is, goed ingebed is in het Vlaamse wetenschaps- en innovatielandschap en wordt gewaardeerd. De evaluatiecommissie apprecieert de onafhankelijkheid van VARIO als zijn belangrijkste sterkte. Dat was ook dé basisgedachte bij de oprichting van VARIO. De onafhankelijkheid schept de voorwaarden voor ‘out-of-the-box’-denken en staat garant voor originele adviezen. En dat doet bovendien niets af aan de kwaliteit zo blijkt, want tegelijk worden de adviezen als kwaliteitsvol en evidence based ervaren. Ten slotte werd de focus op systemische adviezen op lange termijn gewaardeerd.

De evaluatiecommissie formuleerde een zestal aanbevelingen om de toekomstige werking en impact van VARIO te optimaliseren.

[Lees meer op de volgende pagina.](#)

Het rapport van de evaluatiecommissie werd door VARIO-voorzitter Lieven Danneels en de voorzitter van de Evaluatiecommissie Luc Soete op 16 december 2022 overhandigd aan minister van Innovatie Jo Brouns.

VARIO evaluatie 2017-2021

Aanbevelingen van de evaluatiecommissie:

- 1) Ten eerste beveelt de commissie aan de perimeter van VARIO uit te breiden naar innovatie over alle beleidsdomeinen heen, nodig voor systeem- en transitiedenken.
- 2) Verband houdend daarmee, beveelt de commissie aan, na te denken over de ideale positionering van VARIO.
- 3) Daarnaast beveelt de evaluatiecommissie aan om het overlegplatform met open lijnen naar andere spelers in het innovatielandschap te activeren.
- 4) De evaluatiecommissie duidt op het belang van aandacht voor internationale ontwikkelingen en hun relevantie voor Vlaanderen.
- 5) De evaluatiecommissie vraagt de Vlaamse Regering de onafhankelijkheid van VARIO te bewaren en om transparantie in de benoemingsprocedure van de raadsleden en de voorzitter in het bijzonder.
- 6) Ten slotte, beveelt de commissie aan om bij urgente adviezen bv. waarbij binnen de 30 dagen dient worden geantwoord, zich te beperken tot bestaande wetenschappelijke evidentie en dit soort adviezen te beperken in aantal (i.e. het aantal verminderen) en in vorm (vb. een briefadvies)

“Concreet betekent dit het openen van het debat rond de optimale positionering van VARIO: bij de minister-president samen met de huidige voogdijminister of nog breder inclusief de minister van Onderwijs?”

“Een groot deel van de agendasetting gebeurt op Europees (en internationaal niveau). [...] Internationale samenwerking rond adviezen is een optie en zelfs ten zeerste aan te raden.”

[Lees hier het evaluatierapport >](#)

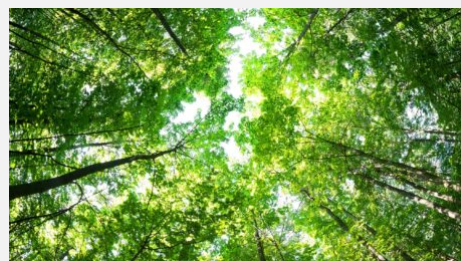
VARIO-adviezen 2022

VARIO stimuleert onderzoek, innovatie en ondernemerschap met strategisch advies voor het beleid. Eén van VARIO's sterktes zijn de kwaliteitsvolle, evidence based adviezen (zie ook de [externe VARIO-evaluatie 2017-2021](#)). De adviezen worden voorafgegaan door uitgebreide kwantitatieve en/of kwalitatieve analyses waarbij een brede range aan stakeholders geconsulteerd wordt op basis van een systeemkijk.

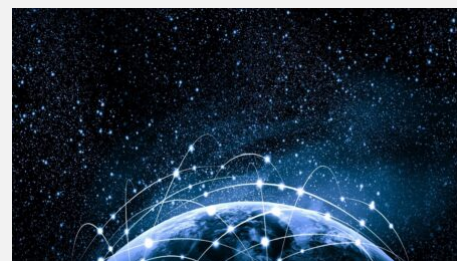
Dit jaarverslag geeft een overzicht van de adviezen en rapporten uit 2022.

Advies 26: Beleidsplan wetenschapscommunicatie 2022-2030

Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen

Advies 28: Buitenlandse private investeringen in O&O en kennisintensieve productie

Expert-rapporten CCAV, IIoT, CS en Smart health in het kader van IPCEI

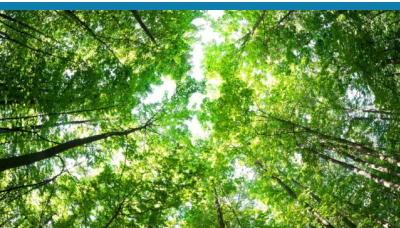
Advies 26: Beleidsplan wetenschapscommunicatie 2022-2030

VARIO vindt het beleidsplan in veel opzichten positief en stelt tegelijkertijd een aantal groeikansen vast.

Toenmalig minister van Innovatie Hilde Crevits vroeg VARIO om advies bij het Beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2022-2030. VARIO hecht veel belang aan excellente wetenschapscommunicatie en vindt het beleidsplan in veel opzichten positief. Daarnaast stelt VARIO een aantal groeikansen vast:

- Integreer wetenschapscommunicatie zoveel mogelijk in de huidige maatschappelijke context met de ambitie om van Vlaanderen een topregio te maken;
- Haal meer uit alle mogelijke partners in het wetenschapscommunicatiebeleid: individuele onderzoekers, onderzoeksinstituten, hogescholen, de VRT, de bedrijven en sectoren, en het onderwijs;
- Werk meer vanuit een vraaggedreven perspectief, en werk strategieën uit voor specifieke doelgroepen zoals meisjes, kansengroepen, de min 12-jarigen, de 12-18-jarigen, enzovoort;
- Geef extra aandacht aan STEM, aan taal en (begrijpend) lezen én aan interdisciplinariteit;
- Werk beter uit hoe het beleidsplan wetenschappelijke geletterdheid bij de algemene bevolking kan bevorderen.

[Lees hier advies 26 >](#)

Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen

Een goede mix is niet te kwantificeren maar VARIO schuift een aantal principes naar voren.

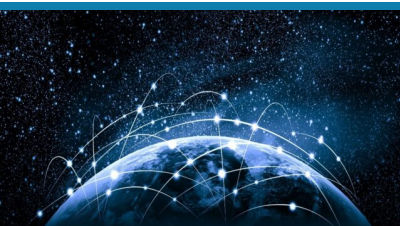
Met dit nieuwe advies beantwoordt VARIO de vraag van toenmalig minister van Innovatie Hilde Crevits naar “een juiste beleidsmix in Vlaanderen tussen de eerder traditionele bottom-up kanalen en de meer thematisch/missiegerichte aanpak”.

Er is internationaal veel variatie in missiegericht beleid en de daarbij ingezette instrumenten en budgetten. VARIO kan daarom geen voorbeeld naar voor schuiven waar Vlaanderen zich direct kan aan spiegelen.

VARIO hecht een groot belang aan sterke bottom-upkanalen. Er zijn echter geen objectieve criteria om te staven wat de juiste numerieke verhoudingen zijn met de top-downmiddelen. VARIO schuift daarom in zijn aanbevelingen een aantal principes naar voor:

- Zorg voor een helder strategisch kader met duidelijke langetermijndoelstellingen;
- Maak objectieve, heldere en standvastige keuzes en houd ze breed;
- Zet beleidsmixevaluaties op en onderzoek hoe elk instrument individueel en de totale mix aan instrumenten bijdragen aan de doelstellingen;
- Houd het effectief realiseren van doelstellingen of missies voor ogen en kijk ruimer dan financiële middelen;
- Bewaar en koester bottom-upkanalen;
- Zorg voor optimale voorwaarden voor bedrijven om aan doelstellingen en missies bij te dragen;
- Houd het steuninstrumentarium eenvoudig en transparant;
- Investeer vanuit alle beleidsdomeinen voldoende in beleidsondersteunend onderzoek i.f.v. evidence based beleid.

[Lees hier advies 27 >](#)

Advies 28: Buitenlandse private investeringen in O&O en kennisintensieve productie

Buitenlandse kennisintensieve investeringen bestendigen en versterken.

VARIO werkte op eigen initiatief rond een adviestraject over buitenlandse private investeringen in Vlaanderen. VARIO focuste hierbij op buitenlandse private investeringen in O&O en op kennisintensieve investeringen in productie.

Met het oog op een duurzame bestendiging en versterking van buitenlandse private O&O en kennisintensieve productie in Vlaanderen, schuift VARIO een vijftal aanbevelingen naar voor vanuit een integraal, samenhangend beleidskader:

- Focus op de belangrijke lokalisatiefactoren en bied maatwerk aan;
- Zorg voor maximale spillovereffecten naar de lokale economie;
- Houd het lokale ecosysteem open en stel de internationale connectie voorop;
- Focus op nieuwe future-proof investeringen die passen in een lange termijnvisie op de Vlaamse kennis- en innovatieregio. Cross-over domeinen en digitale en duurzame technologieën zijn hiervoor belangrijke drivers;
- Zet complementair in op de versterking van de O&O en (business) dynamiek van binnenlandse ambitieuze en internationaal georiënteerde ondernemingen.

[In antwoord op het advies van VARIO benadrukte minister van Innovatie Jo Brouns](#) o.a. om te blijven investeren in de aantrekkelijkheid van onze regio, bv. door de gunstige samenwerking tussen VLAIO en FIT verder uit te breiden.

[Lees hier advies 28 >](#)

Expert-rapporten CCAV, IIoT, CS en Smart health in het kader van IPCEI

Deze rapporten kaderen in het bredere adviestraject dat VARIO begin 2020 heeft opgezet op vraag van toenmalig minister van Innovatie Hilde Crevits. Zij vroeg VARIO een strategische analyse uit te voeren van de waardeketens die eind 2019 door het Strategic Forum on IPCEI werden geïdentificeerd als potentiële toekomstige IPCEI's. "We gaan immers keuzes moeten maken op welke projecten we met onze kennisinstellingen en industrie prioritair willen inzetten. Onze middelen moeten we focussen en daarvoor hebben we de nodige onderbouwing nodig. VARIO kan daartoe een belangrijke insteek leveren", aldus minister Crevits destijds.

VARIO heeft dit adviestraject in een aantal fases opgedeeld:

- Fase I: Ten tijde van de adviesvraag in het voorjaar van 2020 was al een oproep gelanceerd voor het indienen van 'expressions of interest' voor een IPCEI 'Hydrogen Technologies and Systems' Daarom werd prioriteit gegeven aan het in kaart brengen van de waterstofwaardeketen wat resulteerde in [advies 12: 'Strategische Verkenning IPCEI – deel I Waterstof'](#) (juli 2020).
- Fase II: De confrontatie met de Covidcrisis en daaraan gekoppeld de onderbrekingen in de toeleveringsketens en het gebrek aan strategische autonomie in bepaalde sectoren, maakte bepaalde waardeketens prioritair: 2e IPCEI batterijen, 2e IPCEI micro-elektronica, next generation cloud infrastructure and services, health... Om goed voorbereid te kunnen inspelen op de onverwachte toekomstige opportuniteiten inzake IPCEI, besliste VARIO een afwegingskader voor IPCEI te ontwikkelen wat resulteerde in [advies 22: 'Strategische verkenning IPCEI Deel II: IPCEI-afwegingskader'](#) (september 2021).
- Fase III: VARIO besliste de analyse van vier waardeketens – Industrial Internet of Things (IIoT), Clean, connected and Autonomous Vehicles (CCAV), Smart Health en Cybersecurity (CS) - te laten uitvoeren door externe experts (september 2022).

[Rapport Smart Health](#) > [Rapport Cybersecurity](#) > [Rapport Industrial Internet of Things](#) > [Rapport Clean, Connected and Autonomous Vehicles](#) >

Impact

De missie van VARIO is om met strategisch advies impact te hebben op het beleid om onderzoek, innovatie en ondernemerschap te stimuleren. Voor de impact van de adviezen maken we een onderscheid tussen doorwerking in beleid en referenties in andere beleidsdocumenten en parlementaire activiteiten.

Werner Leroy/Shutterstock

Belga

Doorwerking in beleid en andere beleidsdocumenten

Doorwerking in parlementaire activiteiten

Doorwerking in beleid en andere beleidsdocumenten

Actieplan met concrete acties voor uitvoering Vlaamse waterstofvisie: Vlaamse Regering kent een jaarlijkse subsidie toe aan vzw Waterstofnet

In opvolging van de 'Vlaamse waterstofvisie, Europese koploper via duurzame innovatie' werd een actieplan opgemaakt met een voorstel van concrete acties voor de uitvoering van de Vlaamse waterstofvisie. In dit kader kent de Vlaamse Regering voor de periode 2022-2024 een jaarlijkse subsidie van 319.000 euro toe aan vzw WaterstofNet, als Vlaams kennis- en expertisecentrum in het domein van waterstof.

- [Beslissingen Vlaamse Regering - EWI \(15 juli 2022\)](#)
- [Advies 12: Strategische verkenning IPCEI deel I: waterstof](#)

VARIO-staf nam deel aan internationale ronde tafel discussie over 'Mechanisms for research prioritisation' van Rathenau Instituut

De sessies (maart 2022) werden georganiseerd door de AWTI en het Rathenau Instituut en maakte onderdeel uit van een groter traject van het Rathenau Instituut om het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) van allerlei inzichten te voorzien die het departement kan gebruiken in de voorbereiding van de nieuwe wetenschapsvisie.

- [Mechanismen voor onderzoeksprioritering \(Rathenau-instituut\)](#)
- [Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen](#)

VARIO-bijdrage aan Voluntary National Review

Op vraag van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling leverde VARIO een bijdrage aan de Voluntary National Review. De bijdrage werd door de VARIO-staf ook voorgesteld op het Benelux SDG-forum: "De SDG's realiseren zonder economische krimp kan alleen via innovatieve oplossingen en technologie. Ons huidige groeimodel is niet langer houdbaar en we moeten evolueren naar een 'nieuwe economie' met een duurzamer groeimodel. Innovatie zal hier meer dan ooit de onderscheidende factor zijn. We moeten inzetten op een transformatief innovatiemodel."

- [Bijdrage VARIO aan Voluntary National Review 2023](#)
- [SDG-forum \(4 oktober 2022\)](#)
- [Advies 20: SDG's – opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen](#)

VARIO-staf nam deel aan workshop 'the organisation, economics and policy of scientific research'

De VARIO-staf lichtte trends in wetenschapsfinanciering toe en nam deel aan een panel discussie over uitdagingen m.b.t. wetenschapsfinanciering.

- [Workshop on the Organisation, Economics and Policy of Scientific Research \(WOEPSR\) \(KU Leuven, 7 en 8 april 2022\)](#)
- [Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen](#)

Doorwerking in parlementaire activiteiten

Toelichting VARIO-advies door Dirk Van Dyck (vicevoorzitter), Danielle Raspoet (directeur) en Veerle Linseele (staf) in Commissie Economie, Wetenschap en Innovatie Vlaams Parlement

[23/06/2022](#). Wat betreft het inbrengen van maatschappelijke impact in bottom-upkanalen zit de minister op de lijn van VARIO. Hij stelde eerder al dat de lat voldoende hoog mag worden gelegd voor de grote bedrijven en dat ook van hen maatschappelijke impact mag worden gevraagd. Het doel is de maatschappelijke impact van bedrijfssteun te verhogen zonder het bottom-upkarakter van de steun uit te hollen.

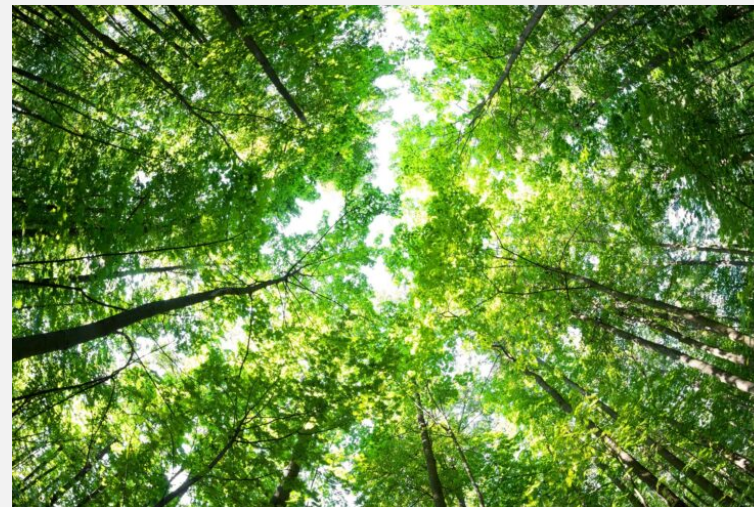
➤ [Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen](#)

Vraag IPCEI-deelname van Maurits Vande Reyde [23/12/2022](#). Minister Brouns: “De lange periode voor IPCEI-gezondheid ligt aan de discussie tussen lidstaten over de mate waarin deze IPCEI tegemoet komt aan de vraag van de sector en de beoogde projecten in lijn blijven met het type projecten dat beoogt wordt in een IPCEI, nl. met maatschappelijke meerwaarde en een hoog marktfalen. Hiermee werd de facto invulling gegeven aan elementen uit het VARIO afwegingskader, waarbij naast het belang van de sector ook gekeken wordt naar de mate waarin de beoogde projecten in lijn zijn met de strategische doelstellingen van IPCEI en de mate waarin IPCEI het juiste antwoord is.”

➤ [Advies 22: Strategische verkenning IPCEI. Deel II: afwegingskader om in te spelen op toekomstige opportuniteiten inzake IPCEI](#)

Vraag over ruimtevaartindustrie in Vlaanderen aan minister Brouns [29/09/2022](#). Elke Sleurs: “Op 9 juni 2020 gaf minister Crevits het startschot voor de taskforce Ruimtevaart en Defensie met experts uit bedrijven, kennisinstellingen en overheid. De doelstelling is om een langetermijnstrategie voor de ruimtevaartindustrie uit te tekenen en het gewicht te verhogen binnen het Europees ruimteprogramma. Inspiratie kwam uit het VARIO-advies Flanders Space.”

➤ [Advies 2: Flanders' space – een strategie voor de Vlaamse ruimtevaartindustrie](#)

Doorwerking in parlementaire activiteiten

Gedachtewisseling over jaarverslag 2021 PMV [11/10/2022](#). Maurits Vande Reyde: “VARIO vraagt dat PMV en FIT nog sterker de rol van matchmaker spelen om buitenlandse financiers naar Vlaanderen te halen.

➤ [Advies 28: Buitenlandse private investeringen in O&O en kennisintensieve productie](#)

Vraag over Ambitieuze Ondernemerschap aan minister Brouns [22/09/22](#). Maurits Vande Reyde: “In Advies 14 formuleert VARIO aanbevelingen en concrete actiepunten voor 7 zwakke schakels in het Vlaamse innovatiesysteem die de komende 10 jaar absolute prioriteit dienen te krijgen in het innovatiebeleid. Het gaat o.a. om het versterken van ambitieus ondernemerschap”

➤ [Advies 14: Naar de top van kennis- en innovatie- regio's in 2030](#)

Vraag over advies 'Visie op goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O in Vlaanderen' van Andries Gryffroy [02/06/2022](#). Minister Brouns: “Hoe wordt het spanningsveld tussen bottom-up en top-down O&O bewaakt? Daarover mogen we misschien een iets meer uitdagend statement maken: het is goed dat er een spanningsveld is. Dat zorgt ervoor dat we heel bewust met onze bescheiden Vlaamse euro's omgaan, en beide kanalen blijven beoordelen op hun verdienste. Het advies geeft geen indicatie dat de verhoudingen nu niet goed zouden liggen.”

➤ [Advies 27: Visie op een goede beleidsmix tussen vrije en thematische steun](#)

Vraag over projecten met mogelijke militaire affiniteit en dual-use aan minister Crevits [11/05/2022](#). Maurits Vande Reyde: “In 2018 werd de richtlijn-Vanden Brande opgeheven. Die richtlijn legde aan het toenmalige IWT beperkingen op inzake de O&O-steun voor projecten met mogelijke militaire affiniteit. De richtlijn was echter te beperkend, aangezien bv. ook O&O inzake dual-use hieronder viel. Tevens was een aanpassing nodig gelet op de wijzigende geopolitieke context en het Europees streven naar strategische en militaire onafhankelijkheid. Ook VARIO pleitte voor een versoepeling van de richtlijn, omdat Vlaamse bedrijven benadeeld leken te worden t.o.v. buitenlandse bedrijven, waar soepelere steunkaders van toepassing waren.”

➤ [Advies 3: Overheidssteun voor dual use en militaire O&O](#)

Vraag over Beleidsplan Artificiële Intelligentie en de uitgevoerde AI-nulmeting aan minister Crevits [31/03/2022](#). Maurits Vande Reyde: “Een van de uitdagingen daarbij hangt samen met het aanbod op de arbeidsmarkt van STEM-profielen. Uit die nulmeting bleek dat er een gebrek is aan geschikte profielen, wat een rem zet op diffusie van AI-toepassingen. VARIO heeft ook al gezegd dat het opleidingsaanbod rond AI een cruciale prioriteit moest zijn. Je moet voldoende mensen hebben die er iets van afweten, die ervoor opgeleid worden, om die kennis te verspreiden.”

➤ [Advies 5: Vlaamse beleidsagenda artificiële intelligentie](#)

Doorwerking in parlementaire activiteiten

Vraag over Samenwerking onderzoekswereld en bedrijven van Maurits Vande Reyde [30/03/2022](#). Minister Crevits: “Samenwerking met het bedrijfsleven was dé reden waarom we met ons clusterprogramma zijn gestart. In het DNA van de clusters zit dat er samenwerking moet zijn tussen onderzoeksinstellingen en bedrijven. Het VARIO-advies geeft terecht aan dat een aparte aanpak vereist is om kmo's te stimuleren tot innoveren. Via het programma Blikopener van hogescholen werd een aparte aanpak toegepast waardoor kmo's een volgende stap in hun innovatietraject kunnen opnemen. Het bereiken van kmo's vereist blijvende grote inzet en veel overtuigingskracht.”

➤ [Advies 6: Waardecreatie door samenwerking](#)

Vraag Digitale transformatie - Proefprojecten ruimtevaarttechnologie van Steven Coenegrachts [23/03/2022](#). Minister-president Jambon: “Operationaliseren vergt gecoördineerde acties op 3 fronten: data-inwinning, dataplatform, applicatieomgeving [...] Het samenbrengen van mogelijke toepassingen zou een gecombineerde meerwaarde genereren om bv. alle administratieve percelen in het Vlaamse Gewest te monitoren. [...] Het opzetten en de uitbouw van een generiek data-platform is dus wenselijk. De beeldverwerkingsketen, een samenwerking tussen het agentschap Digitaal Vlaanderen en VITO, zoals ook gesteld in het VARIO-advies, kan dit platform aanbieden.”

➤ [Advies 2: Flanders' space – strategie voor de Vlaamse ruimtevaartconomie](#)

Vraag over advies beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2022-2030 van Stijn De Roo [17/03/2022](#). Minister Crevits: “U weet dat het mijn ambitie is om wetenschap in de harten van eenieder te krijgen en om het draagvlak te vergroten. Ik deel dus absoluut de visie van VARIO dat een excellente wetenschapscommunicatie extreem belangrijk is.”

➤ [Advies 26: Beleidsplan wetenschapscommunicatie 2022-2030](#)

Vraag over analyse van het Federaal Planbureau m.b.t. het behalen van de SDG's van Andries Gryffroy [09/02/2022](#). Minister Crevits: “Vele mooie innovaties komen van de kleintjes. En we moeten zorgen dat de manier waarop we dat nu vertalen, geen bijkomende belemmeringen schept voor onze kleintjes. Ik zal daar ook over waken. Maar ik was natuurlijk wel blij met wat VARIO aangaf, omdat het feit dat ze dat echt willen incorporeren, twintig jaar geleden niet mogelijk geweest zou zijn. Nu is elk bedrijf in Vlaanderen bezig met duurzaamheid en een duurzame toekomst. Dat is dus zeker oké.”

➤ [Advies 20: De Sustainable Development Goals – opportuniteiten voor Vlaamse ondernemingen](#)

Colloquium

Na twee online edities organiseerde VARIO opnieuw een live-colloquium. Het event had plaats op 17 november in de RESET te Brussel. Daarnaast was het via live-streaming ook mogelijk om het colloquium van op afstand te volgen. In totaal namen zo'n 100 stakeholders deel aan het colloquium.

De huidige voogdijminister en de VARIO-voorzitter traptten het colloquium af in een dubbel-interview. Voor **minister Jo Brouns** gaat Transformatief Innovatiebeleid over werken aan gemeenschappelijke, onderbouwde toekomstvisies en acties om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, in samenwerking met een brede reeks van stakeholders uit de samenleving. Het gaat ook over verbindingen leggen tussen verschillende beleidsdomeinen, wat de minister alvast tracht te doen voor zijn beleidsdomeinen Economie, Innovatie, Werk en Landbouw.

Lieven Danneels, VARIO-voorzitter, verwees naar het eerdere werk van VARIO rond de SDG's en de beleidsmix tussen vrije en thematische steun voor O&O, en hoe VARIO met dit adviestraject nog een stapje verder wil gaan en bekijken wat in het innovatiebeleid nog ontbreekt om transities te versnellen, zonder de Vlaamse sterktes van bottom-up steun te hypothekeren.

Na de introductie zette **Prof. Sylvia Schwaag Serger** meteen de toon. Het innovatiebeleid is vandaag vooral gericht op het verdelen van projectsubsidies eerder dan het aanjagen van transformaties door marktcreatie, regelgeving, wetgeving ... De horizontale beleidscoördinatie loopt mank en het betrekken van stakeholders zoals we dat vandaag kennen is nog ver verwijderd van het opnemen van een collectieve verantwoordelijkheid voor transformatie. Een van de belangrijkste uitdagingen zal zijn om 'verantwoording' (of legitimiteit) – essentieel voor onze democratie maar tijdrovend - te verzoenen met de nodige wendbaarheid en snelheid. Een duidelijk appel aan sterk leiderschap.

[Lees meer over het colloquium op de volgende pagina](#)

Colloquium

Evaluatie van Transformatief Innovatiebeleid staat nog in de kinderschoenen.

Bas ter Weel gaf inzicht in welke kaders en evaluatiemethoden daarbij opportuun kunnen zijn. We moeten vooral durven experimenteren om te leren wat echt werkt en wat niet. Cruciaal daarbij is om evaluatie ex ante in te bouwen in Transformatief Innovatiebeleid.

Prof. Anne-Mieke Vandamme brak een lans voor transdisciplinaire onderwijs- en onderzoeksprogramma's, waarin co-creatie voorop staat om oplossingen te zoeken voor maatschappelijke uitdagingen. Dat is nodig om studenten voor te bereiden op hun taak als toekomstige 'changemakers'.

Ann Mettler vroeg o.a. aandacht voor het belang van de Green Premium. Heel wat technologieën bestaan immers al, maar moeten nog worden opgeschaald, mede om hun financiële kost te verlagen. Opschalen van cleantech is het businessmodel van Breakthrough Energy. QPinch is daar een mooi voorbeeld van. Het bedrijf ontstond bottom-up, op basis van een idee van **Wouter Ducheyne**, CEO Qpinch, die met steun uit het VLAIO-O&O-kanaal zijn technologie kon demonstreren. Dit illustreert waarom we de vrije bottom-up steun absoluut moeten blijven koesteren.

Ann Mettler had het ook over het raakvlak tussen digitaal en duurzaam als een enorme motor voor innovatie en hoe we daarmee de kracht van Europa kunnen uitspelen. Ons continent heeft de digitalisering van de consumentenmarkten compleet gemist, maar in de digitale industriële markten liggen reële kansen. Denken we aan energie, de maakindustrie, mobiliteit, gezondheidszorg ... Dat is de ambitie van de nieuwe speerpuntcluster MEDVIA, zoals CEO **Ann Van Gysel** zo mooi heeft geschetst: de convergentie van medische biotechnologie, medische technologie en digitale technologie zal alle patiënten in België en in het buitenland toegang geven tot de nieuwste healthcare oplossingen ontwikkeld in Vlaanderen.

Omdat transitie meer dan ooit bruggen bouwen tussen beleidsdomeinen, zou ook het innovatiebeleid dienen te innoveren. VARIO is bijvoorbeeld al langer vragende partij voor een meer transversaal innovatiebeleid.

[Lees meer over het VARIO-colloquium 2022 >](#)

Internationale werking

Samenwerking met Nederlandse AWTI in het kader van Transformatief Innovatiebeleid

Met zijn Nederlandse zusterraad, de AWTI, onderhoudt VARIO nauw contact. Aansluitend op het bezoek aan ASML tijdens de ['inspirerende tweedaagse in Eindhoven'](#) was er een uitgebreid overleg tussen VARIO en AWTI. De dag erna, op de VARIO-raadsvergadering van 8 november, lichtte AWTI ook een voorstudie en hun focus toe m.b.t. hun adviestraject rond Transformatief Innovatiebeleid. VARIO en AWTI zullen gezamenlijk een studie uitvoeren van hoe Transformatief Innovatiebeleid in een selectie van landen wordt aangepakt.

Ook de stafleden van beide adviesraden houden nauw contact. In juli 2022 was er een onderling overleg rond het inspelen op WTI en industrieel Europees beleid en Transformatief Innovatiebeleid.

Bijeenkomsten en activiteiten in het kader van de Europese Science, Technology and Innovation councils

VARIO maakt deel uit van het Europese netwerk van 'Science and Innovation Councils'. De voorzitters en directeurs van de lid-raden komen jaarlijks tweemaal samen tijdens een 'preparatory annual meeting' en een 'annual autumn meeting' om te leren van elkaars ervaringen. Ook tussentijds consulteren de adviesraden elkaar in het kader van adviestrajecten of urgente topics m.b.t. wetenschap en innovatie.

Op 19 en 20 mei vond de voorbereidende lentebijeenkomst van STI-councils plaats in Kopenhagen. De discussie topics waren 'the role of universities in innovation and knowledge transfer' en 'the war in Ukraine: current and post-war perspectives for research and innovation'. Op 20 en 21 oktober was er de herfstbijeenkomst in Zwitserland met als topic 'Building a bridge to innovation: the role of universities in the value chain'. In dit kader ondertekende VARIO in november 2022 de 'Statement of the European STI councils on the current situation of the Academic Community in Iran'.

[Lees meer op de volgende pagina.](#)

Internationale werking

Inspirerende tweedaagse in Eindhoven

Op 7 en 8 november ging VARIO op tweedaags werkbezoek naar de High Tech Campus in Eindhoven. VARIO sprak er met **Paul Van Nunen**, directeur van Brainport Development, de economische ontwikkelingsmaatschappij voor de regio, met **John Bell**, CEO van HighTechXL, een accelerator voor het opstarten van nieuwe 'deep tech' startups, en met **Tim Dieryxck**, CEO van Voxdale, een Vlaamse ontwerp, engineering en onderzoeksbureau, dat recent een kantoor op de High Tech Campus opende.

Het hoogtepunt was het bedrijfsbezoek aan ASML, dat met zijn uiterst innovatieve chipmachines een cruciale rader is in de wereldwijde productie van chips, en levert aan chipreuzen zoals TSMC, Intel en Samsung. Bij ASML werd VARIO ontvangen door **Jos Benschop**, Senior Vicepresident Technology (ook AWTI-raadslid). VARIO bezocht ook NXP, de wereldwijde producent van halfgeleiders, en de 'workplace vitality hub', een living lab rond innovaties voor gezonde kantooromgevingen, waarvan imec één van de stichters is. We onthouden onder meer dat de omgeving van Eindhoven, door de nabijheid van zoveel grote en kleine bedrijven, en kennisinstellingen, bijzonder stimulerend werkt voor innovatie. De regio kampt met gelijkaardige uitdagingen als Vlaanderen wat betreft het aantrekken van voldoende talent.

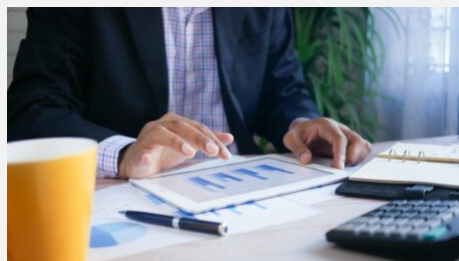
Over Vario

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) werd door de Vlaamse Regering bij besluit opgericht op 14 oktober 2016. In november 2020 is het mandaat van de VARIO-raad hernieuwd. VARIO verstrekt strategisch advies aan de Vlaamse minister bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid en bij uitbreiding aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. VARIO werkt onafhankelijk van de Vlaamse Regering, de administratie en van de partijen in het werkveld. VARIO verleent advies over de volledige innovatieketen, van het niet-gericht wetenschappelijk onderzoek aan de universiteiten, over het toepassingsgericht onderzoek met het oog op valorisatie, tot de transformatie van de industrie, dienstensector en het Vlaamse ondernemerschap. Als entiteit behoort VARIO tot het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse overheid. De voorzitter en de 9 leden van VARIO zetelen in eigen naam.

- **Visie:** Excellent, ambitieus en succesvol onderzoek, innovatie en ondernemerschap zijn bepalend voor welvaart en welzijn in Vlaanderen. Dit vraagt een efficiënt en doelgericht beleid.
- **Missie:** VARIO wil met strategisch advies impact hebben op het beleid om onderzoek, innovatie en ondernemerschap te stimuleren

Raadsleden

Stafleden

Raadsvergaderingen

Communicatie

Raadsleden

Lieven Danneels

Voorzitter

Dirk Van Dyck Plaatsvervangend
voorzitter**Katrin Geyskens****Wim Haegeman****Johan Martens****Koen Vanhalst****Vanessa
Vankerckhoven****Marc Van Sande****Reinhilde
Veugelers**

Stafleden

Danielle Raspoet

Directeur

Pascale Buelens

Administratief medewerker

Thomas Geernaert

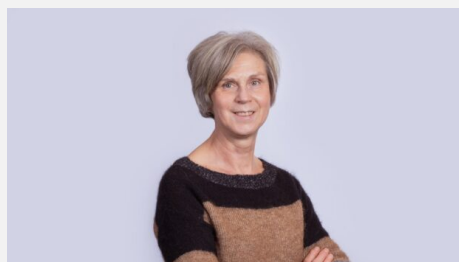
Beleidsadviseur

Veerle Linseele

Senior beleidsadviseur

Elie Ratinckx

Senior beleidsadviseur

Kristien Vercoutere

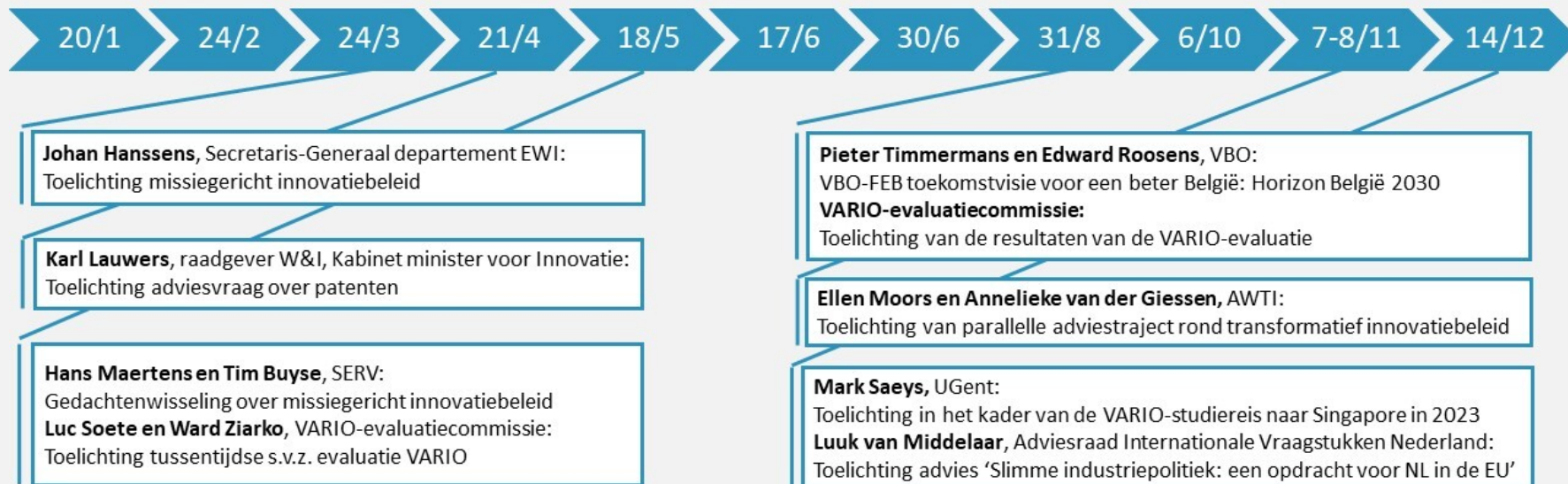
Senior beleidsadviseur

Annelies Wastyn

Senior beleidsadviseur

Raadsvergaderingen

VARIO kwam in 2022 elf keer samen. Tijdens de raadsvergadering gaat VARIO graag in gesprek met verschillende actoren uit het wetenschaps-, innovatie- en ondernemerschap o.a. het kabinet van zijn voorgedijminister, het Departement EWI, VBO... VARIO ging ook in dialoog met andere adviesraden; de SERV en de Nederlandse adviesraden voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) en voor internationale vraagstukken (AIV). VARIO verwelkomde twee keer de evaluatiecommissie die als opdracht had om een onafhankelijke evaluatie van VARIO uit te voeren.

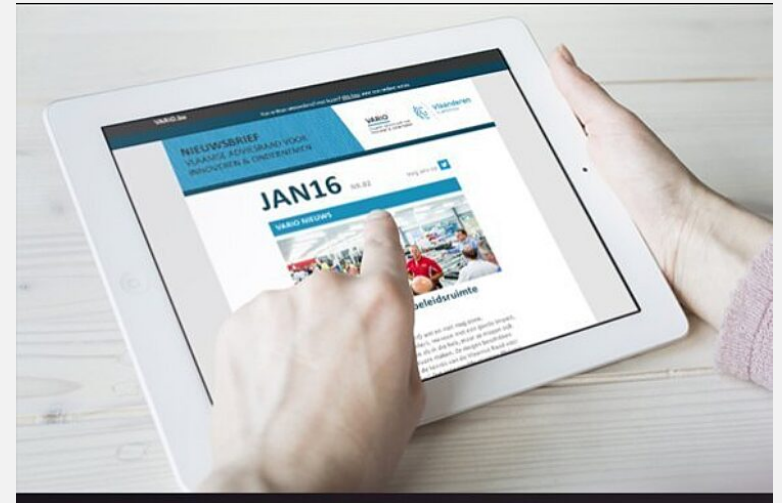

Communicatie

Via de wekelijkse nieuwsbrief, de 'VARIO-update' communiceert VARIO over zowel eigen nieuws als over trends en nieuwigheden in wetenschap, technologie, innovatie en ondernemerschap in Vlaanderen, Europa en mondiaal. De VARIO-update heeft een bereik van ca. 1100 abonnees en wordt gemaakt in samenwerking met de Nederlandse zusterraad van VARIO, de AWTI.

Daarnaast communiceert VARIO ook nog uitgebreid over eigen activiteiten zoals adviezen en colloquia via de VARIO-nieuwsflash. Het bereik van de VARIO-nieuwsflash betreft ca. 2000 stakeholders.

[Schrijf hier in voor de VARIO-nieuwsbrief >](#)

COLOFON

Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen

Koning Albert II-laan 35 bus 9
1030 Brussel

☎ [02 553 24 40](tel:025532440)

✉ vario@vlaanderen.be

🌐 www.vario.be

Redactie en copywriting: VARIO-staf

Concept en design: Statik

Beeldmateriaal: VARIO/Shutterstock/Belga

Verantwoordelijke uitgever: Danielle Raspoet, VARIO

Mei 2023

Alle VARIO-publicaties zijn gratis te downloaden via vario.be of vlaanderen.be